

Apostolische reis naar de Verenigde Staten van Amerika
en bezoek aan het hoofdkwartier van de Verenigde Naties

Heilige Mis

Preek

Washington Nationals Stadium

donderdag 17 april 2008

Dierbare broeders en zusters in Christus,

"Vrede zij u!" (Joh 20,19). Met deze eerste woorden van de verrezen Heer tot zijn discipelen groet ik u allen in de vreugde van deze Paastijd. Allereerst dank ik God voor de zegen dat ik in uw midden mag zijn. Ik dank in het bijzonder aartsbisschop Wuerl voor zijn vriendelijke welkomstwoord.

Onze Mis vandaag voert de Kerk in de Verenigde Staten terug naar haar wortels hier vlakbij in Maryland, en gedenkt de tweehonderdste verjaardag van het eerste hoofdstuk uit haar opmerkelijke groei – de verdeling door mijn voorganger paus Pius VII van het oorspronkelijke bisdom Baltimore en de bisdommen Boston, Bardstown (nu Louisville), New York en Philadelphia. Tweehonderd jaar later kan de Kerk in Amerika met recht het bereikte resultaat prijzen van vorige generaties, die zeer verschillende groepen immigranten samenbrachten binnen de eenheid van het katholieke geloof en de gezamenlijke inzet voor de verspreiding van het Evangelie. Tegelijkertijd, zich bewust van haar rijke verscheidenheid, heeft de katholieke gemeenschap in dit land steeds

meer het belang leren inzien dat iedere persoon en groep eigen bijzondere gaven schenkt aan het grote geheel. De Kerk in de Verenigde Staten is nu geroepen om naar de toekomst te kijken, stevig grondvest in het geloof dat door vorige generaties is doorgegeven, en bereid om nieuwe uitdagingen aan te gaan – uitdagingen die niet minder van ons vragen dan die waarvoor onze voorouders zich gesteld zagen – met de hoop geboren uit Gods liefde, uitgestort in ons hart door de heilige Geest (vgl. Rom 5,5).

In de uitoefening van mijn ambt als opvolger van Petrus ben ik naar Amerika gekomen om u, mijn broeders en zusters, te bevestigen in het geloof van de apostelen (vgl. Lc 22,32). Ik ben gekomen om

opnieuw te verkondigen, zoals Petrus dat deed op de dag van Pinksteren, dat Jezus Christus Heer en Messias is, uit de dood opgestaan, gezeten in heerlijkheid aan de rechterhand van de Vader en als rechter aangesteld over de levenden en de doden (vgl. Hnd 2,14 e.v.). Ik ben gekomen om de dringende oproep van de apostelen te herhalen tot bekering en de vergeving van zonden, en van de Heer een nieuwe uitstorting van de heilige Geest over de Kerk in dit land af te smeken. Zoals we heel deze Paastijd hebben gehoord, is de Kerk geboren uit de gave van de Geest van inkeer en geloof in de verzezen Heer. In ieder tijdperk wordt zij door dezelfde Geest ertoe aangezet mannen en vrouwen van elk ras, taal en volk (vgl. Apk 5,9) het goede nieuws te brengen van onze verzoening met God in Christus.

De lezingen van de Mis vandaag nodigen ons uit, om de groei van de Kerk in Amerika als een hoofdstuk te zien in het grotere verhaal van de uitbreiding van de Kerk langs de afstamming van de heilige Geest op Pinksteren. In deze lezingen zien we het onlosmakelijke verband tussen de opgestane Heer, de gave van de heilige Geest voor de vergeving van de zonden, en het mysterie van de Kerk. Christus stichtte zijn Kerk op het fundament van de apostelen (vgl. Apk 21,14) als een zichtbare, gestructureerde gemeenschap die tegelijkertijd een geestelijke *communio* is, een mystiek lichaam opgewekt door de meervoudige gaven van de Geest, en het sacrament van redding voor heel de mensheid.¹ Op elke tijd en plaats is de Kerk geroepen tot groei in eenheid, door voortdurende bekering tot Christus, wiens reddingswerk verkondigd wordt door de opvolgers van de apostelen en gevierd in de sacramenten. Deze eenheid leidt op haar beurt tot niet aflatende zendingsuitbreiding, omdat

de Geest gelovigen aanspoort 'de grote werken van God' te verkondigen en alle mensen uit te nodigen tot de gemeenschap toe te treden van hen die gered zijn door het bloed van Christus en een nieuw leven in zijn Geest hebben ontvangen.

Ik bid dan ook, dat deze belangrijke verjaardag in het leven van de Kerk in de Verenigde Staten, en de aanwezigheid van de opvolger van Petrus in uw midden, een gelegenheid zullen vormen voor alle katholieken om opnieuw hun eenheid in het apostolisch geloof te bevestigen, hun tijdgenoten overtuigend rekenschap te geven van de hoop die in hen leeft (vgl. 1Pe 3,15), en hernieuwd te worden in missionaire ijver voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk.

De wereld heeft dit getuigenis nodig! Wie kan ontkennen dat het huidige moment een kruispunt is, niet alleen voor de Kerk in Amerika, maar ook voor de samenleving als geheel? Het is een tijd van grote belofte, omdat we zien hoe wij als menselijke familie op vele manieren dichter naar elkaar toe trekken en steeds meer van elkaar afhankelijk worden. Toch zien we tegelijkertijd tekenen van een storend verval in het fundament zelf van de maatschappij: tekenen van vervreemding, woede en polarisatie bij velen van onze tijdgenoten, toenemend geweld, een verzwakking van het morele besef, verruwing van sociale verhoudingen en een groeiende vergetelheid van Christus en God. De Kerk ziet ook tekenen van immense belofte in haar vele sterke parochies en vitale bewegingen, in het enthousiasme voor het geloof dat zo veel jonge mensen laten zien, in het aantal mensen dat ieder jaar het katholieke geloof aanneemt, en in de grotere belangstelling voor gebed en catechese. Tegelijk-

1. Vgl. Tweede Vaticaans Concilie, dogmatische Constitutie over de Kerk *Lumen gentium*, 8.

kertijd voelt zij meestal met pijn het bestaan van verdeeldheid en polarisatie in haar midden, naast het verontrustende besef dat vele gedoopten, in plaats van een geestelijk zuurdesem te zijn in de wereld, overhellen naar zienswijzen die haaks staan op de waarheid van het Evangelie.

“Heer zend Uw Geest uit en Gij zult het aanschijn der aarde vernieuwen!” (vgl. Ps 104,30). De woorden van de beurtsalm van vandaag zijn een gebed dat opkomt uit het hart van de Kerk op ieder moment en op iedere plaats. Zij herinneren ons eraan, dat de heilige Geest is uitgestort als de eerste vruchten van een nieuwe schepping, “een nieuwe hemel en een nieuwe aarde” (vgl. 2Pe 3,13; Apk 21,1), waarin Gods vrede zal heersen en de mensenfamilie zal worden verzoend in gerechtigheid en liefde. We hebben de heilige Paulus horen zeggen, dat heel de schepping nu reeds “kreunt” in de verwachting van die ware vrijheid die Gods gave aan zijn kinderen is (Rom 8,21-22). Een vrijheid die ons in staat stelt te leven in overeenstemming met zijn wil. Laten we vandaag vurig bidden, dat de Kerk in Amerika zal worden vernieuwd in diezelfde Geest, en volhardt in haar opdracht om het Evangelie te verkondigen in een wereld die uitziet naar echte vrijheid (vgl. Joh 8,32), werkelijk geluk, en de vervulling van haar diepste verlangens!

Hier wil ik graag een speciaal woord van dank en bemoediging richten tot allen die de oproep van het Tweede Vaticaans Concilie, zo dikwijls herhaald door paus Johannes Paulus II, hebben aanvaard en hun leven hebben gewijd aan de nieuwe evangelisatie. Ik dank mijn broeders in het bisschops-, priester- en diakenambt, de mannelijke en vrouwelijke religieuzen,

ouders, leraren en catechisten. De trouw en moed, waarmee de Kerk in dit land de problemen tegemoet treedt die voortkomen uit een toenemend wereldse en materialistische cultuur, zullen grotendeels afhangen van uw eigen trouw bij het doorgeven van de schat van uw katholieke geloof. Jongeren hebben hulp nodig om het pad te kunnen herkennen van een serieuze en edelmoedige navolging van Christus, het pad van inzet voor rechtvaardigheid en vrede. Er is veel voortgang geboekt bij het ontwikkelen van degelijke catecheseprogramma's. Toch blijft er nog zoveel meer te doen om de hoofden en harten van de jeugd te vormen in kennis en liefde van de Heer. De uitdagingen waarvoor wij ons gesteld zien, vereisen omvattend en goed onderricht in de geloofswaarheden. Maar zij vragen ook om de vorming van een mentaliteit, een intellectuele 'cultuur', die echt katholiek is, vertrouwen op de diepe harmonie van geloof en rede, en bereidheid om de rijkdom van de geloofsvisie in te brengen bij de dringende kwesties die de toekomst van de Amerikaanse samenleving aangaan.

Dierbare vrienden, mijn bezoek aan de Verenigde Staten is bedoeld om een getuigenis te zijn van 'Christus onze Hoop'. Amerikanen zijn altijd een volk van hoop geweest. Uw voorouders kwamen naar dit land in de verwachting nieuwe vrijheid en kansen te vinden, waarbij de uitgestrektheid van onontdekte wildernis hen de hoop gaf helemaal opnieuw een nieuwe natie op nieuwe grondslag te kunnen gaan bouwen. Zeker, deze belofte werd niet zo ervaren door alle inwoners van dit land. Men denke aan het onrecht dat de oorspronkelijke Amerikaanse volkeren is aangedaan en hen die met geweld uit Afrika als slaven hierheen zijn gebracht. Toch maakt hoop, hoop op de toekomst,

heel sterk deel uit van het Amerikaanse karakter. En de christelijke deugd van de hoop – uitgestort in ons hart door de heilige Geest, de hoop die op bovennatuurlijke wijze onze strevingen zuivert en corrigeert door ze te richten op de Heer en zijn reddingsplan – die hoop heeft ook het leven van de katholieke gemeenschap in dit land gekenmerkt en zal dat blijven doen.

In samenhang met deze hoop, geboren uit Gods liefde en trouw, erken ik het leed dat de Kerk in Amerika heeft ervaren als gevolg van het seksueel misbruik van minderjarigen. Ik zou met geen woorden het leed en de schade kunnen beschrijven die door dergelijk misbruik zijn berokkend. Het is belangrijk dat de slachtoffers liefdevolle pastorale aandacht wordt gegeven. Ik kan ook niet toereikend de schade beschrijven die is ontstaan binnen de gemeenschap van de Kerk. Er zijn al veel inspanningen verricht om eerlijk en rechtvaardig met deze tragische situatie om te gaan, en te verzekeren dat kinderen – die onze Heer zo diep bemint (vgl. Mc 10,14) en die onze grootste schat zijn – kunnen opgroeien in een veilige omgeving. Deze inspanningen om kinderen te beschermen moeten doorgaan. Gisteren sprak ik hierover met uw bisschop. Vandaag moedig ik ieder van u aan te doen wat u kunt om heling en verzoening te bevorderen, en hen die beschadigd zijn te helpen. Ik vraag u ook om van uw priesters te houden, en hen te bevestigen in het uitstekende werk dat zij doen. En bovenal, bid dat de heilige Geest zijn gaven over de Kerk uitstort, de gaven die leiden tot bekering, vergeving en groei in heiligheid.

De heilige Paulus spreekt, zoals we in de tweede lezing hoorden, van een soort gebed dat opstijgt uit de diepte van ons

hart, in “verzuchtingen” (Rom 8,26) die te diep zijn voor woorden, geïnspireerd door de Geest. Dit is een gebed dat hunkert, midden in de boetedoening, naar de vervulling van Gods beloften. Het is een gebed van niet aflatende hoop, maar ook van geduld en volharding en, vaak, gepaard gaand met lijden voor de waarheid. Door dit gebed delen wij in het mysterie van Christus’ eigen zwakheid en lijden, terwijl we sterk vertrouwen op de overwinning van zijn Kruis. Moge de Kerk in Amerika met dit gebed steeds meer de weg vasthouden van bekering en trouw aan de eisen van het Evangelie. En mogen alle katholieken de troost van hoop ervaren, en de gaven van de Geest van vreugde en sterkte.

In het evangelie van vandaag schenkt de verzen Heer de gave van de heilige Geest aan de apostelen en verleent hen de macht om zonden te vergeven. Door de overstijgende kracht van Christus’ genade, toevertrouwd aan zwakke menselijke dienaren, wordt de Kerk voortdurend herboren en wordt ieder van ons de hoop gegeven op een nieuw begin. Laten we vertrouwen op de kracht van de Geest om tot bekering te inspireren, iedere wond te helen, elke verdeeldheid te overwinnen, en opnieuw leven en vrijheid in te blazen. Hoezeer hebben wij deze gaven nodig! En hoe dichtbij zijn ze, in het bijzonder in het boetesacrament der verzoening! De bevrijdende kracht van dit sacrament, waarin onze eerlijke belijdenis van zonden Gods dankbaar woord van vergeving en vrede ontmoet, moet nodig worden herontdekt en opnieuw gewaardeerd door elke katholieke. In hoge mate hangt de vernieuwing van de Kerk in Amerika en in heel de wereld af van de hernieuwde praktijk van de biecht en de groei in heiligheid die dat sacrament zowel inspireert als realiseert.

“In deze hoop zijn wij gered!” (Rom 8,24). Terwijl de Kerk in de Verenigde Staten dankzegt voor de zegeningen van de afgelopen tweehonderd jaar, nodig ik u, uw gezinnen en elke parochie en religieuze gemeenschap uit, te vertrouwen op de kracht van genade om een toekomst van belofte voor Gods volk in dit land te creëren. Ik vraag u, in Jezus de Heer, elke verdeeldheid opzij te schuiven en Hem met blijdschap een weg te bereiden, in trouw aan zijn Woord en in voortdurende bekering tot zijn wil. Vooral spoor ik u aan zuurdesem te blijven van evangelische hoop in de Amerikaanse samenleving. Streeft ernaar het licht en de waarheid van het Evangelie in te brengen bij de opgave om een steeds rechtvaardigere en vrijere wereld te bouwen voor de generaties die nog komen.

Zij die hoop hebben moeten een ander leven leiden!² Moge u, door uw gebed, geloofsgetuigenis en vruchtbare naastenliefde, de weg wijzen naar dat wijde vergezicht van hoop. Het vergezicht dat God nu al openlegt voor zijn Kerk, en eigenlijk heel de mensheid: het visioen van een wereld, verzoend en vernieuwd in Christus Jezus, onze Redder. Hem zij alle eer en glorie, nu en altijd. Amen!

* * *

In het Spaans

Dierbare Spaanstalige broeders en zusters!

Ik zou u graag begroeten met de woorden die de Opgestane tot de apostelen heeft gesproken: “Vrede zij u” (Joh 20,19).

Moge de vreugde, te weten dat de Heer dood en zonde heeft overwonnen, u helpen om waar u leeft getuigen van Zijn liefde te zijn en hoop te zaaien. De hoop die Hij ons heeft gebracht en die nooit teleurstelt.

Laat u niet door pessimisme, traagheid of problemen overwinnen. Verdiep vooral, in trouw aan uw doopbelofte, dagelijks uw kennis van Christus en laat toe dat uw hart door Zijn liefde en vergeving wordt gegrepen.

De Kerk in de Verenigde Staten, die in haar schoot vele immigranten als kinderen heeft opgenomen, is ook dankzij het levende geloofsgetuigenis van Spaanstalige gelovigen gegroeid. Daarom roept de Heer u, om verder aan de toekomst van de Kerk in dit land en aan de verbreiding van het Evangelie bij te dragen. Alleen als u met Christus en elkaar verenigd bent, zal uw getuigenis op gebied van evangelisatie geloofwaardig zijn en talrijke vruchten van vrede en verzoening brengen, midden in een wereld die vaak door tweedracht en twist gekenmerkt wordt.

De Kerk verwacht veel van u. Stel haar niet teleur bij uw edelmoedige inzet. “Voor niets hebt gij ontvangen, voor niets moet gij geven” (Mt 10,8). Amen!

© Copyright 2008 – Libreria Editrice Vaticana / R.-K. Kerkgenootschap in Nederland

Vertaling: H. Lohman M.A.

2. Vgl. Benedictus XVI, Encycliek *Spe salvi* (30 november 2007), 2, in: *Kerkelijke documentatie* 36/1 (18 januari 2008), 3-4.